اندوه و امید قدیم، دل به یک مسیر آینده‌ای در مرکز کرانه شکوفه‌های اقاقیا در ارتفاعات سارکاهک

اندوه پیچ دل آینده‌ای در امید تعلیم تکنولوژی در ارتفاعات سارکاهک

اندوه و امید قدیم، دل به یک مسیر آینده‌ای در مرکز کرانه شکوفه‌های اقاقیا در ارتفاعات سارکاهک

مهندس کیوان نادری ۱۲ مهر ۱۴۰۳ — ۹ دقیقه

ساعت ۶ ق.ظ که «مدرسه تدریس در دره سارکاهک» هنوز در مه فرو رفته است، زنگ کوچکی روی سکوی سنگی به صدا درمی‌آید و صدای خنده‌ی بچه‌ها در فاصله‌ی صد متری به گوش می‌رسد. این مدرسه ۱۲ کلاس دارد و ۳۱۰ دانش‌آموز، از کودکان روستاهای اطراف تا نوجوانان ۱۶ ساله که هر روز ۴ تا ۷ کیلومتر راه می‌آیند. در این منطقه کوهستانی، جاده‌ها در زمستان بسته می‌شوند و بسیاری از خانواده‌ها هنوز باور دارند که دختر باسواد یا پسر باسواد باید برای کار به شهر برود. اما امسال، برای نخستین بار، شورای روستاهای دره سارکاهک با همکاری یک بنیاد آموزشی تصمیم گرفت آزمایشی را آغاز کند که در آن تلفن هوشمند و تبلت به ابزار یادگیری دانش‌آموزان تبدیل شود. این گزارش روایت همین آزمایش است، با عددها، با اشتباه‌ها و با امیدهایی که هنوز به آسانی شکوفه نمی‌دهند.

«ما نمی‌خواستیم فرهنگ را عوض کنیم، فقط می‌خواستیم فرزندمان راه برگشت داشته باشد.» این جمله را خانم گلاره یزدان‌پناه، مادر دو دانش‌آموز و عضو شورای روستا، در حیاط مدرسه گفت. او سال‌ها در مرکز بهداشت شهرستان کار کرده و می‌داند که وقتی دختر از مدرسه بیرون می‌ماند، ازدواج زودهنگام و مهاجرت به شهر چه الگویی را تکرار می‌کند. او رأی موافق داد، اما با نگرانی. همین نگرانی در تمام جلسات شورا تکرار شد و نشان می‌دهد که هر تغییر فناورانه در روستا با ترس از از دست رفتن ریشه‌ها همراه است.

طرح سه‌ماهه شامل ۴۰ تبلت، یک شبکه وای‌فای محلی بدون دسترسی به اینترنت جهانی، و محتوای آموزشی از پیش بارگذاری‌شده بود. معلمان ریاضی و علوم تجربی دوره‌ای آموزش دیدند و قرار شد هر کلاس دو جلسه در هفته از تبلت استفاده کند، نه همه روز. مسئول اجرا مهندس کامران سپهری از شرکت «دشت‌آموز» بود و هزینه‌ی کل پروژه حدود ۴۸۰ میلیارد ریال برآورد شد که بخشی از آن را بنیاد آموزشی دره سارکاهک تأمین کرد. قرار بود ارزیابی در پایان مهر انجام شود و نتایج با آزمون‌های استاندارد مقایسه شود.

اما اجرا از همان هفته‌ی اول با مشکل روبه‌رو شد. باران شدید جاده را بست و تبلت‌ها سه روز در انبار ماندند. معلم ریاضی، آقای هوشنگ مرادی، گزارش داد که دانش‌آموزان بزرگ‌تر سریع‌تر یاد می‌گیرند و کودکان کلاس پنجم گاهی فقط تماشا می‌کنند. در مقابل، دختران نوجوان بیشتر از پسران از فرصت استفاده کردند تا تکالیف را در خانه تایپ کنند و برای همکلاسی‌ها بفرستند. این نکته برای طراحان برنامه تازه بود و نشان می‌دهد که فناوری گاه نابرابری را کاهش می‌دهد و گاه آن را جابه‌جا می‌کند، بسته به این که چه کسی اولین قدم را بردارد.

در ماه دوم، وضع روشن‌تر شد. شورای روستا موافقت کرد که یک اتاق کوچک به «کلاس تبلت» تبدیل شود و پدران برای نصب پنل خورشیدی کمک کردند تا برق پایدار باشد. شاگردی به نام فرهاد نیک‌پی، ۱۴ ساله، توانست برنامه‌ی ساده‌ای برای شمارش گوسفندان روستا بنویسد و معلم ریاضی گفت این برنامه را در کلاس سوم هم تکرار می‌کند. این اتفاق نشان داد که فناوری وقتی به مسئله‌ی واقعی زندگی متصل شود، دیگر انتزاعی نمی‌ماند و انگیزه می‌سازد.

در پایان مهر، نتایج اولیه منتشر شد. میانگین نمره‌ی ریاضی در گروه آزمایشی ۶ نمره از گروه شاهد بالاتر بود و غیبت دانش‌آموزان ۱۸ درصد کاهش یافت. اما هزینه‌ی نگهداری تبلت‌ها و شارژ باتری‌ها برای خانواده‌ها سنگین بود و بنیاد قول داد بخش بیشتر آن را تا پایان سال تأمین کند. شورا تصمیم گرفت آزمایش را تا پایان اسفند ادامه دهد و گزارش کامل را در آبان منتشر کند. این تصمیم نشان می‌دهد که تصمیم‌گیری محلی، وقتی داده‌ها در دست باشد، می‌تواند از شعار فاصله بگیرد و به کار برسد.

(مهندس کیوان نادری در سارکاهک)

مهندس ایثار در اختلاجیه‌ها

نارضایتی مردم از مهندس ایثار، مدیر عامل شرکت آب و فاضلاب دره سیمین، چندین ماه است که در شهرستان دره سیمین و شهرهای تابع آن به شکل گسترده بروز کرده است. صدها شکایت کتبی و شفاهی در دفاتر شورای شهر ثبت شده و اعضای شورا ناچار شده‌اند جلسه‌ای فوری برگزار کنند تا وضعیت را بررسی کنند. مهندس ایثار که سابقه‌ی طولانی در طرح‌های آبرسانی روستایی دارد، از سال ۱۳۹۸ مسئولیت این شرکت را بر عهده دارد و تا پیش از این گزارش‌ها، عملکرد او در میان مردم نسبتاً قابل قبول ارزیابی می‌شد.

شورای شهر دره سیمین در جلسه‌ی روز سه‌شنبه ۱۲ مهر ماه، با حضور ۱۱ عضو از ۱۵ عضو، گزارشی ۴۰ صفحه‌ای درباره‌ی وضعیت شرکت آب و فاضلاب منتشر کرد. در این گزارش آمده است که میانگین زمان قطعی آب در شبکه‌ی شهر به ۶۳ ساعت در ماه رسیده است، در حالی که حداکثر زمان مجاز در دستورالعمل‌های داخلی شرکت ۲۴ ساعت است. همچنین ۴۱ فقره شکایت رسمی ثبت شده که ۲۷ فقره مربوط به قطعی آب و ۱۴ فقره مربوط به کیفیت آب است. گزارش تأکید کرده است که برخی از این شکایت‌ها تکراری هستند و نشان می‌دهد که مشکل ریشه‌ای حل نشده است.

در بخش دوم گزارش، ۳۸ فقره تخلف مالی در قراردادهای خرید لوله و کنتور گزارش شده است. از این تعداد، ۹ فقره مربوط به خرید کنتورهای معیوب از یک تأمین‌کننده است که در سال ۱۴۰۰ به شرکت معرفی شده و قرارداد آن بدون برگزاری مناقصه‌ی رسمی منعقد شده است. مبلغ این قراردادها حدود ۱۲ میلیارد ریال برآورد شده است. گزارش پیشنهاد کرده است که این قراردادها به دادگستری ارجاع شود و حسابرسی ویژه‌ای از آن‌ها انجام شود. مهندس ایثار در پاسخ گفته است که این موارد را نمی‌پذیرد و آن را «برداشت سلیقه‌ای» از مقررات می‌داند.

(مهندس ایثار در اختلاجیه‌ها)

مهندس ایثار در اختلاجیه‌ها

مهندس ایثار در پاسخ رسمی خود به شورا گفته است که تمام قراردادها مطابق با آیین‌نامه‌ی داخلی شرکت و با حضور کارشناس حقوقی شرکت منعقد شده است. او گفته است که کنتورهای معیوب پس از کشف، ظرف ۴۵ روز تعویض شده‌اند و هزینه‌ی تعویض از تأمین‌کننده دریافت شده است. او همچنین گفته است که قطعی آب به دلیل افت فشار در شبکه‌ی قدیمی شهر رخ می‌دهد و شرکت برای کاهش آن طرح توسعه‌ی شبکه را به وزارت نیرو ارائه کرده است.

شورای شهر دره سیمین قرار است در جلسه‌ی روز پنجشنبه ۲۸ مهر ماه، گزارش کارشناسی مستقل درباره‌ی وضعیت شرکت آب و فاضلاب را بررسی کند. این گزارش توسط یک گروه سه نفره از کارشناسان آب و حسابرسی تهیه شده است. اگر گزارش تأیید کند که تخلف مالی رخ داده است، پرونده به دادگستری ارجاع خواهد شد. مهندس ایثار تا کنون هیچ اظهارنظر رسمی درباره‌ی گزارش منتشر نکرده است.

(مهندس ایثار در اختلاجیه‌ها)

مهندس ایثار در اختلاجیه‌ها

واکنش مردم به سرمایه‌گذاری جدید اختلاجیه‌ها، تفاوت‌های فرهنگی و اختلاف نظر در مرکز شهرستان دره سیمین، موضوع اصلی جلسه‌ی شورای شهر دره سیمین در روز سه‌شنبه ۱۲ مهر ماه بود. در این جلسه، مهندس کیوان نادری، مدیر عامل شرکت آب و فاضلاب دره سیمین، گزارشی ۴۰ صفحه‌ای درباره‌ی وضعیت شرکت ارائه داد. این گزارش نشان می‌دهد که میانگین زمان قطعی آب در شبکه‌ی شهر به ۶۳ ساعت در ماه رسیده است، در حالی که حداکثر زمان مجاز در دستورالعمل‌های داخلی شرکت ۲۴ ساعت است. همچنین ۴۱ فقره شکایت رسمی ثبت شده که ۲۷ فقره مربوط به قطعی آب و ۱۴ فقره مربوط به کیفیت آب است. گزارش تأکید کرده است که برخی از این شکایت‌ها تکراری هستند و نشان می‌دهد که مشکل ریشه‌ای حل نشده است.

در بخش دوم گزارش، ۳۸ فقره تخلف مالی در قراردادهای خرید لوله و کنتور گزارش شده است. از این تعداد، ۹ فقره مربوط به خرید کنتورهای معیوب از یک تأمین‌کننده است که در سال ۱۴۰۰ به شرکت معرفی شده و قرارداد آن بدون برگزاری مناقصه‌ی رسمی منعقد شده است. مبلغ این قراردادها حدود ۱۲ میلیارد ریال برآورد شده است. گزارش پیشنهاد کرده است که این قراردادها به دادگستری ارجاع شود و حسابرسی ویژه‌ای از آن‌ها انجام شود